

MINISTRI KÄSKKIRI

18.12.2024 nr 1.1-2/24/340

**Sillamäe Gümnaasiumi teenistusliku
järelevalve õiendi kinnitamine**

Vabariigi Valitsuse seaduse § 95 lõike 1 ja Vabariigi Valitsuse 13.08.2021. a määruse nr 80 „Haridus- ja Teadusministeeriumi põhimäärus“ § 6 lõike 2 punkti 13 alusel.

1. Kinnitan Sillamäe Gümnaasiumi teenistusliku järelevalve õiendi (lisatud).
2. Kooli direktoril esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Käesolevat käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristina Kallas
minister

SILLAMÄE GÜMNAASIUMI TEENISTUSLIKU JÄRELEVALVE ÕIEND

I SISSEJUHATUS

1. Sillamäe Gümnaasium (edaspidi *kool*) on alates 01.09.2023 riigikool, mis asub Sillamäel, aadressil Tallinna mnt 13, 40233 Ida-Viru maakond.
2. Kool on üldhariduskool, mis korraldab statsionaarset ja mittestatsionaarset õpet gümnaasiumiastmes.
3. Teenistuslikku järelevalvet kooli juhtimise ja tegevuse õiguspärasuse üle teostasid haridus- ja teadusministri 05.09.2024 käskkirja nr 1.1-2/24/260 „Teenistusliku järelevalve teostamine Sillamäe Gümnaasiumis“ alusel Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna õigusnõunik Margit Ahu ja peaekspert Ruth Elias. Järelevalvesse kaasati Keeleameti järelevalveosakonna juhataja Merle Loodus-Adamson ja peainspektor Janika Lindpere.
4. Järelevalve algas 04.11.2024.
5. Järelevalve eesmärk oli hinnata, kas õppe- ja kasvatustegevuse korraldus õppeasutuses on kooskõlas õigusaktidega, vaadelda õppetöö korraldust, õpilaste arengu toetamist ning õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni.
6. Järelevalves vesteldi kooli direktori, õppealajuhataja, õpetajate esindajatega, hoolekogu liikmetega, tugispetsialistidega ning juhuvaliku alusel õpilaste ja lapsevanematega. Tutvuti kooli dokumentide ja õppekeskkonnaga, külastati õppetunde ning võrreldi kooli andmeid Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

II KOKKUVÕTE

Kool on Sillamäel tegutsev riigikool, mis korraldab õpet gümnaasiumiastmes. Seisuga 04.11.2024 õppis koolis 264 õpilast, kellest kolm olid eksternid ja kuus õppis mittestatsionaarses õppes ning töötas 33 õppe- ja kasvatusala töötajat.

Kooli õppekava üldosas on kirjeldatud õpitulemuste vähendamine ja asendamine individuaalse õppekava alusel, kuid on jäetud kirjeldamata, et see võib toimuda üksnes koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel. Gümnaasiumi kehalise kasvatuse, kunstiainete, loodusainete, matemaatika ja sotsiaalainete valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist.

Kooli õppekavas on kirjeldatud, et kursuse pikkus on 35 tundi, samas 70- ja 75-minutilised tunnid raskendavad arvestuse pidamist toimunud juhendatud õppest ning koolil puudub täpne arvestus toimunud tundidest.

Järelevalves vaadeldi kuut õppetundi. Õpilased kasutasid eesti keelt piiratud ulatuses enamasti formaalsetes suhtlemisolukordades, õpetaja kõne kuulamisel, eestikeelsete tekstide lugemisel ja ka kirjutamisel. Õpilaste produktiivne suuline eestikeelne eneseväljendus oli piiratud. Paaris- ja rühmatöodes kasutati arutelus vene keelt, mõned õpetajad suunasid õpilasi eesti keelt

kasutama. Aineõpetajad tegid eesti keele õpetajatega koostööd ja eesti keele tundides õpiti väljendeid ja sõnu, mis ainetundides kasutusele tulid.

Külalastatud klassiruumide seintel olid eesti keele õppe toetamiseks grammatikatabelid, käitumisreeglid, väljendid. Ruumid olid tänapäeva nõuetele vastavalt tehniliste vahenditega varustatud. Pingid paiknesid üksteise taga ning õpilastel puudus omavaheline silmside.

Kõik õpetajad sõnastasid tunni eesmärgid ja tegid tunni lõpus kokkuvõtte. Teemakäsitlused oli enamjaolt õpilastele ea- ja jõukohased. Õpetajad rääkisid arusaadavas eesti keeles, kuid mõni õpetaja kasutas tempot, mis õpilaste eesti keele oskust arvestades oli liiga kiire. Järelevalve läbiviijatega vestelnud õpilased rääkisid eesti keeles.

Õppealajuhataja andis vaadeldud tundidele põhjaliku tagasiside, tagasisidevestlust viidi läbi koolis koostatud ainetunni analüüsilehe alusel, vestluse vormis. Tunnikülalastused on osa kooli sisehindamisest.

Koolis tehakse sisehindamist, eelnevate õppeaastate kohta on koostatud kokkuvõtte. Aruannetes on toodud välja arvandmed, kuid aruannetes ei ole analüüsi kajastatud. Õppenõukogus toimuvaid arutelusid, ka näitajate arutelusid, ei ole protokollides kajastatud.

Järelevalve ajal koolil kehtivat arengukava polnud. Arengukava on koostamisel ja on olnud korduvalt arutlusel õppenõukogus, õpilasesinduses ja hoolekogus.

Kooli õppeaasta üldtööplaan ei vasta nõuetele, sest ei esita õppeaastaks planeeritud arendustegevusi, mis aitaks täita püstitatud eesmärgid. Arendustegevuste täitmiseks on koolis koostatud erinevaid tööplaanid, nt sisehindamise plaan, õpetajate koolituskava, mis koostati septembrikuu jooksul.

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, on koolis kokku 33. Kvalifikatsioon vastab nõuetele 30 töötajal: 28 õpetajal, direktoril ja õppealajuhatajal. Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele kolmel õpetajal, kuna ühel puudub õpetajakutse, ühel puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse ning ühel õpetajal puudub C1-tasemel keeleoskust tõendav dokument.

Järelevalve ajal koolis ühtegi tugispetsialisti ei töötanud ja tugiteenuseid ei osutatud.

Koolis viiakse EHISE andmetel nädalas läbi 392 õppetundi, millest 368 (93,9%) tundi viivad läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab nõuetele ja 24 (6,1%) tundi viivad läbi õpetajad, kellel puudub nõutav kvalifikatsioon.

Koolis toimub eesti keeles 280 (71,4%) tundi ja muus õppekeeles 112 (28,6%) tundi.

Koolis on eesti keel teise keelena riigieksamil B2 keeletaseme saavutanute osakaal olnud läbivalt Eesti keskmisest madalam (riigi keskmine 2022. aastal 75,77%, 2023. aastal 69,11% ja 2024. aastal 68,64%) ning viimastel aastatel on kooli tulemused olnud langustrendis (kooli keskmine 2022. aastal 57,81%, 2023. aastal 48,75% ja 2024. aastal 31,58%). Näiteks 2024. aastal eksami teinud lõpetajatest vähem kui kolmandik (31,58%) saavutas eesti keel teise keelena eksamil B2 keeletaseme. Riigi keskmisest tunduvalt madalamad on nii kitsa kui ka laia matemaatika ja võõrkeele riigieksami tulemused.

Õppenõukogu koosolekud on regulaarselt toimunud, kuid mitte kõikidest õppenõukogudest ei ole võtnud osa kaks kolmandikku õppenõukogu liikmetest, seega ei ole koosolek¹ olnud otsustusvõimeline.

Õiend saadeti koolile ärakuulamiseks 02.12.2024. Ära kuulamisel kooli poolt tehtud täpsustused kajastuvad õiendis.

III OLUKORRA KIRJELDUS

Kool on alates 01.09.2023 Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatav riigiasutus². EHISE ja kohapeal kontrollitud andmetel õppis koolis 04.11.2024 seisuga 264 õpilast, kellest 255 õppis statsionaarses õppes, 6 mittestatsionaarses õppes ja 3 õppis ekstermina.

1. Õppekava vastavus nõuetele

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse³ (edaspidi *PGS*) kohaselt koostab kool riiklike õppekavade alusel kooli õppekava, mis on õpingute alusdokument, milles on kirjeldatud õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks ning milles tuuakse eelkõige välja kooli eripärast tulenevad valikud.

Kooli õppekava üldosa on direktor kehtestanud⁴, käskkirja pealkiri on „Õppekava kehtestamine“ ning tekstist selgub, et õppekava muudetakse tervikuna alates 01.09.2024. Käskkirjaga ei ole tunnistatud kehtetuks eelnevalt kehtinud õppekava ning käskkirjas puudub vaidlustamisviide. Käskkirjale on lisatud vaid õppekava üldosa ning kursuste ja ainevaldkondade kavasid käskkirjale lisatud ei ole. Ära kuulamisel selgitas direktor, et käskkiri on allkirjastatud dokumendihaldussüsteemis Pinal ning moodustab terviku. Järelevalves ei leidnud see kinnitust.

Enne kehtestamist on õppekava muudatused esitatud kooli hoolekogule⁵, õppenõukogule⁶ ja õpilasesindusele⁷ arvamuse avaldamiseks. Koosolekute protokollidele ei ole arutlusel olnud dokumente lisatud, seega ei selgu, kas arvamuse avaldamiseks oli esitatud õppekava üldosa koos kursuste ja valdkondade ainekavadega või ainult õppekava üldosa. Kavandatavaid muudatusi ei ole hoolekogu ja õpilasesinduse protokollis kirjeldatud. Õpilasesinduse protokollist selgub, et õpilasesinduse liige on küsinud, kas 97. kooli valikkursus on kooli ja piirkonna eripära kursus, kuid vastust küsimusele protokollitud ei ole.

Hoolekogu protokollist⁸ selgub, et hoolekogu liikmed on õppekavaga tutvunud ja avaldanud arvamust ning soovivad kehtestada kooli õppekava, võttes arvesse hoolekogu liikmete poolt tehtud ettepanekuid, kuid hoolekogu ettepanekuid ei ole protokollis nimetatud, samuti ei ole protokollile lisatud arutelul olnud dokumendi eelnõu.

Direktor on käskkirjaga⁹ kehtestanud õppekava muudetud redaktsiooni. Käskkirjaga ei ole eelmist õppekava kinnitamise käskkirja¹⁰ kehtetuks tunnistatud ning puudub ka käskkirja vaidlustamisviide. Käskkiri on kinnitatud digiallkirjaga ning ümbrik sisaldab nii õppekava üldosa, ainevaldkondade kui ka kursuste kavasid. Õppenõukogu¹¹ on arutanud õppekava üldosa

¹ Õppenõukogu 26.09.2024. a koosolek.

² Haridus- ja teadusministri 15.08.2022. a määrus nr 22 „Kohtla-Järve Järve Kooli põhimäärus“, § 2 lg 1.

³ PGS, § 17 lg 1.

⁴ Direktori 31.08.2024. a käskkiri nr 1.-2/24/48.

⁵ Kooli hoolekogu 31.08.2024. a koosoleku protokoll nr 1.-5/24/6e.

⁶ Õppenõukogu 29.08.2024. a koosoleku protokoll nr 1-6/23-24/6.

⁷ Õpilasesinduse 30.08.2024. a koosoleku protokoll nr 1.-8/24/7.

⁸ Kooli hoolekogu 31.08.2024. a koosoleku protokoll nr 1.-5/24/6e.

⁹ Direktori 01.10.2024. a käskkiri nr 1-2/24/57.

¹⁰ Direktori 31.08.2024. a käskkiri nr 1.-2/24/48.

¹¹ Õppenõukogu 26.09.2024. a koosoleku protokoll nr 1-6/24/7.

parandusi ning valikkursuste lisamist, protokollile on lisatud seletuskiri, kus on toodud välja õppekava üldosasse tehtavad parandused ning on loetletud kursuste kavad, mida õppekavasse lisati. Hoolekogu¹² ja õpilasesindus¹³ on õppekava täiendusi arutanud, kuid protokollidele arutlusel olnud dokumente ei olnud lisatud. Soovitame kõikide koolis tegutsevate organite, nt õppenõukogu, hoolekogu, õpilasesinduse protokollid vormistada samamoodi, et digitaalselt kinnitatud protokollid digikonteineris oleks kõikide arutlusel olnud dokumentide eelnõud ning protokollid lisad, nt kokkuvõtted, ülevaated, ettekanded.

Õppealajuhataja ütles vestlusel, et õppekava kinnitati küll 1. septembriks 2024, kuid kuna õppekava üldosas oli vaja parandada kirjavigu ning õppekavasse lisati valikkursused, siis õppekava täpsustati ja kinnitati uuesti 1. oktoobril.

1.1. Kooli õppekava üldosa

1.1.1. Kooli õppekava üldosa ei ole kooskõlas gümnaasiumi riikliku õppekavaga¹⁴ (edaspidi *GRÕK*).

*GRÕK*¹⁵ sätestab, et kui haridusliku erivajadusega (edaspidi *HEV*) õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga (edaspidi *IÕK*) nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib *IÕK*d rakendada koolivälise nõustamismeeskonna (edaspidi *KVNM*) soovitusel. Õppekava üldosas on kirjeldatud õpitulemuste vähendamine ja asendamine *IÕK* alusel, ent jäetud kirjeldamata, et see võib toimuda üksnes *KVNM*i soovitusel.

Juhtkonna sõnul ei ole koolis hetkel õpilasi, kelle õpitulemusi oleks vähendatud. Juhime tähelepanu, et õppekava üldosa vajab selles osas täpsustamist.

1.1.2. *GRÕK*¹⁶ sätestab, et eesti keel teise keelena sihttase on gümnaasiumi lõpuks eakohane C1.

Kooli õppekava üldosa mittestatsionaarse õppe kursuste jaotustabelis on märgitud sihttasemeks B2. Kursuste jaotustabelis tuleb korrigeerida eesti keel teise keelena oodatav sihttase.

Juhtkonna sõnul tulevad enamus õpilastest vene õppekeelega koolidest ning paljud õpilastest ei ole põhikooli lõpetamisel saavutanud eesti keeles B1-taset ning C1 keeletaseme saavutamine on keeruline, seda kinnitavad ka gümnaasiumi lõpetajate riigieksamite tulemused.

1.1.3. Kooli õppekava¹⁷ sätestab, et täiendavale õppele jäetakse õpilane, kellel on jooksva õppeaasta õppeperioodide lõpuks (enne kolmanda õppeperioodi kokkuvõtvat õppenõukogu) üks kuni kolm mitterahuldavat kursusehinnet.

*PGSi*¹⁸ kohaselt võib õpilase koolist välja arvata, kui õpilasele on gümnaasiumis õppides ühe õppeaasta jooksul pandud kolmes või enamis õppeaines üle poolte kursusehinnete „nõrgad“ või „puudulikud“.

Juhtkonna sõnul arvestatakse õpilase nimekirjast väljaarvamisel *PGSi* sätteid, koolis pakutakse aga õpilasele, kellel on tekkinud õpiraskused, võimalust osaleda nii tasanduskursustel kui konsultatsioonides ning kui kool annab veel õpilastele võimaluse järele vastata õppeperioodi lõpus, siis vormistatakse õpilane täiendavale õppele.

Juhime tähelepanu, et *PGS*¹⁹ sätestab, et põhikoolis võib suvevaheajal korraldada täiendava õppega seotud tegevusi, kuid gümnaasiumiastmes ei ole ette nähtud

¹² Kooli hoolekogu 25.09.2024. a koosoleku protokoll nr 1-5/24/7.

¹³ Õpilasesinduse 30.09.2024. a koosoleku protokoll nr 1-8/24/10.

¹⁴ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“.

¹⁵ *GRÕK*, § 13 lg 3.

¹⁶ *GRÕK*, lisa 1 p 2.4.

¹⁷ Õppekava, osa VI.

¹⁸ *PGS*, § 28 lg 1 p 7.

¹⁹ *PGS*, § 24 lg 6.

suvevaheajal korraldatavat täiendavat õpet.

1.2. Gümnaasiumi kursuste valdkonna- ja ainekavad

Gümnaasiumi kehalise kasvatus, kunstiainete, loodusainete, matemaatika ja sotsiaalainete valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist.

1.2.1. Gümnaasiumi kehalise kasvatus valdkonnakavas ei vasta GRÕKi²⁰ nõuetele üldosa, sest puudub üldpädevuste kujundamise kirjeldus.

1.2.2. Gümnaasiumi kunstiainete valdkonnakavas ei vasta GRÕKi²¹ nõuetele üldosa, sest puudub üldpädevuste kujundamise, õppekava läbivate teemade käsitlemise ja õppeainete lõimingu rakendamise kirjeldus.

1.2.3. Gümnaasiumi loodusainete valdkonnakavas ei vasta GRÕKi²² nõuetele bioloogia ainekava²³, mis on osaliselt kirjeldatud kehtetu versiooni alusel.

Bioloogia ainekava²⁴ õppe- ja kasvatusesmärgid ei lähtu kehtivast riiklikust ainekavast. Ainekava teadmised, oskused ja hoiakud tuleb sõnastada kooskõlas GRÕKiga²⁵, mille rakenduskohustus algas 1. septembril 2024.

Füüsika ainekavas²⁶ ei lähtu teadmised, oskused ja hoiakud kehtivast riiklikust ainekavast. Korrastamist vajab terminite kasutus ja valemite esitus.

1.2.4. Gümnaasiumi matemaatika valdkonnakavas ei vasta GRÕKi nõuetele üldosa²⁷ ning kitsa ja laia matemaatika ainekavad²⁸. Valdkonnakava üldosas puudub matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevuse arengu toetamise kirjeldus, samuti puuduvad kirjeldused läbivate teemade käsitlemise ja õppeainete lõimingu rakendamise kohta.

Nii kitsa kui ka laia matemaatika ainekavades puuduvad mitmed õpitulemused. Ainekavas puudub näiteks õpitulemus "visualiseerib IKT abil kahe juhusliku suuruse vahelist sõltuvust ja hindab seose iseloomu ning tugevust intuiitiivselt ja korrelatsioonikordaja (seose tugevuse karakteristiku) abil", õpitulemus "koostab funktsiooni graafiku puutuja võrrandi antud puutepunktis ja kontrollib saadud arvutis" on esitatud poolikult, "koostab funktsiooni graafiku puutuja võrrandi antud puutepunktis" ning õpitulemus "leiab ühe muutuja polünoomi kujul esitatud funktsioonide nullkohad, positiivsus- ja negatiivsuspiirkonnad, kasvamis- ja kahanemisvahemikud, maksimum- ja miinimumpunktid ning skitseerib nende järgi funktsiooni graafiku ning kontrollib saadud arvutis" on esitatud poolikult, "leiab ainekavas määratud funktsioonide nullkohad, positiivsus- ja negatiivsuspiirkonnad, kasvamis- ja kahanemisvahemikud, maksimum- ja miinimumpunktid ning skitseerib nende järgi funktsiooni graafiku" on samuti esitatud poolikult.

Laia matemaatika ainekavas puuduvad 1. kursuse õpitulemused "leiab hulkade ühendi, ühisosa ja antud hulga osahulga" ja "selgitab naturaalarvude hulga N, täisarvude hulga Z, ratsionaalarvude hulga Q, irratsionaalarvude hulga I ja reaalarvude hulga R omadusi ja nende hulkade kuuluvusseoseid, märgib arvteljel reaalarvude piirkondi." Samuti puuduvad 6. kursuse õpitulemused "selgitab valimi ja üldkogumi mõisteid ning andmete süstematiseerimise ja statistilise otsustuse usaldatavuse tähendust, teab valimi koostamise põhimõtteid", "arvutab juhusliku suuruse jaotuse arvkarakteristikuid ning teeb nende alusel järeldusi jaotuse või uuritava probleemi kohta", "selgitab valimist hinnatud arvkarakteristiku usalduspiirkonna mõistet, leiab jaotusfunktsiooni abil üldkogumi keskvaartuse usalduspiirkonna" ja "visualiseerib IKT vahendite abil kahe juhusliku suuruse

²⁰ GRÕK, § 19 lg 7.

²¹ GRÕK, § 19 lg 7.

²² GRÕK, lisa 4.

²³ GRÕK, lisa 4 p 2.1.

²⁴ GRÕK, lisa 4 p 2.1.

²⁵ GRÕK, lisa 4.

²⁶ GRÕK, lisa 4 p 2.2.

²⁷ GRÕK, § 19 lg 7.

²⁸ GRÕK, lisa 5.

hajuvusdiagrammi, kirjeldab sõltuvuse tugevust korrelatsioonikordaja abil". Osaliselt puuduvad 7. kursuse õpitulemused.

- 1.2.5. Gümnaasiumi sotsiaalainete valdkonnakavas ei vasta GRÕKi²⁹ nõuetele üldosa, sest puudub üldpädevuste kujundamise, õppekava läbivate teemade käsitlemise ja õppeainete lõimingu rakendamise kirjeldus.

Valdkonnakavas on laused ja sõnad poolikud ja jätkuvad järgmisel real. Valdkonnakava tekst ja pealkirjad vajavad struktureerimist, läbivate teemade loetelu ei taga lõimingu. Lisada on vaja õppe kavandamine ja korraldamine; õppekeskkond ning hindamine.

Ajaloo ainekavas³⁰ puudub õppeaine kirjeldus, sh ainespetsiifiliste oskuste loend, mida õppe kaudu tuleb arendada. Teadmised, oskused ja hoiakud, mis tuleb saavutada kooliastme lõpuks, on esitatud kursuste eesmärkidena. Õpitulemused on kursuse juures esitatud kolmel korral, st enne eesmärkidena (sõnastatud õpitulemustena), väljunditena ja pärast ainesisu kursuse õpitulemustena.

Inimese- ja ühiskonnaõpetuse ainekavas³¹ puudub õppeaine kirjeldus ning teadmiste, oskuste ja hoiakute loend on nimetatud õpitulemuseks.

1.3. Ettepanekud direktorile

- 1.3.1. Digiallkirjastada õigusselguse tagamiseks dokumendi kehtestamise otsus ning kehtestatav dokument ja kõik selle lisad koos ühes digikonteineris.
- 1.3.2. Kajastada protokollides kooli organites toimuvad arutelud ning ettepanekud kooli alusdokumentide ning oluliste põhimõtete kohta, mis aitab säilitada kokkulepete taga olevaid tõlgendusi ja selgitusi, samuti võimaldab see kooli tegevuse edasisel planeerimisel toimunud aruteludega arvestada.
- 1.3.3. Lisada protokollidele kõik arutelul olnud dokumentide eelnõud, et oleks võimalik jälgida, milline dokumendi versioon on olnud arutusel ning milliseid ettepanekuid on tehtud ning milliste ettepanekutega on dokumenti täiendades arvestatud, samuti lisada protokollidele selles nimetatud lisad, nt esitatud kokkuvõtted, ülevaated ja tehtud ettekanded.
- 1.3.4. Tagada hoolekogu ja õpilasesinduse koosolekute protokollides otsuste faktiliste ja õiguslike aluste kajastamine.
- 1.3.5. Struktureerida kooli õppekava üldosa ja ainekavade tekst ja eristada pealkirjad järgnevast kirjeldusest, et õppekava oleks tervikuna kergemini loetav ja mõistetav.
- 1.3.6. Korrastada kooli õppekava füüsika ainekavas terminite kasutus ja valemite esitus.

1.4. Ettekirjutused direktorile

- 1.4.1. Tagada kooli õppekava üldosa vastavus Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ § 13 lõikega 3 ja lisaga 1 vastavalt käesoleva õiendi punktides 1.1.1 ja 1.1.2 toodud selgitustele.
Ettekirjutuse punkti 1.4.1 täitmise tähtaeg: 01.04.2025.
- 1.4.2. Tagada gümnaasiumi õppekava kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusega nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ järgmistes osades:
- 1.4.2.1. Tagada kehalise kasvatus valdkonnakava kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ ja selle lisas 2 kehtestatuga, vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.2.1 toodud selgitustele.
- 1.4.2.2. Tagada kunstiainete valdkonnakava kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ ja selle lisas 3 kehtestatuga, vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.2.2 toodud selgitustele.

²⁹ GRÕK, § 19 lg 5 ja GRÕK, lisa 6.

³⁰ GRÕK, lisa 6 p 2.1.

³¹ GRÕK, lisa 6 p 2.2. ja 2.3.

- 1.4.2.3. Tagada loodusainete valdkonnakava kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ ja selle lisas 4 kehtestatud, vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.2.3 toodud selgitustele.
 - 1.4.2.4. Tagada matemaatika valdkonnakava kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ ja selle lisas 5 kehtestatud, vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.2.4 toodud selgitustele.
 - 1.4.2.5. Tagada sotsiaalainete valdkonnakava kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ ja selle lisas 6 kehtestatud, vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.2.5 toodud selgitustele.
- Ettekirjutuse punkti 1.4.2 täitmise tähtaeg: 01.04.2025.

2. Õppekorralduse vastavus nõuetele

2.1. PGSi³² kohaselt peab direktor kehtestama kooli päevakava, mis peab kajastama õppetegevuste järjestust ja ajalist kestust, ning mille osa peab olema tunniplaan. Sotsiaalministri määruse³³ kohaselt on tunniplaan päevakava osa ja koostatakse lähtuvalt riiklikes õppekavades sätestatud õpilase nädalakoormusest, riikliku õppekava alusel koostatud kooli õppekavast, õppeainete raskusest ning eeldatavatest õpitulemustest. PGSi³⁴ kohaselt vahetub õppetund vahetunniga ning vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta. Kooli päevakava on direktor käskkirjaga³⁵ kinnitanud. Käskkirjale tunniplaani lisatud ei ole. Õigusselguse tagamiseks peab päevakava kehtestades lisama kinnitamise käskkirjale päevakava koos kõigi selle lisadega, k.a tunniplaan: oluline on, et käskkirja lisad oleksid selle lahutamatud osad. Soovitame käskkirjad allkirjastada digitaalselt ja lisada digikonteinerisse kinnitatavad dokumendid koos lisadega, et säiliks dokumentide terviklikkus.

Kooli päevakava ei ole kooskõlas õigusaktides³⁶ sätestatud, kuna päevakava osana ei ole kinnitatud tunniplaani. Kooli õppetunnid on 45–75 minutit. Järelevalve ajal esitati kinnitatud tunniplaan³⁷, tunniplaani kinnitamise alusena nimetatakse PGSi³⁸ sätet, kuid viide seotusele kooli päevakavaga puudub, samuti ei ole käskkirja väljaandmise alusena välja toodud viidet määrusele³⁹. Õpilastele toimub nädalas 18–20 kohustusliku kursuse tundi ning 2–4 valikkursuse tundi. Vahetundide pikkus ei olnud kooskõlas seaduses⁴⁰ sätestatud, sest vahetunni pikkus peab olema vähemalt 10 minutit iga õppetunni kohta. Vahetund peale neljandat õppetundi ei olnud 10 minutit. Seega ei järgitud vahetunni pikkuseks ettenähtud aega ja vahetund oli lubatust lühem. Järelevalve ajal muudeti kooli päevakava⁴¹, milles muudeti 5-minutiline vahetund peale neljandat tundi 10-minutiliseks.

Direktori sõnul algab koolipäev 8.30 ning peab lõppema 15.30, seetõttu on osad vahetunnid lubatust lühemad, kuid söögivahetund peale teist tundi on 30 minutit ning päevakava koostades tuleb arvestada transpordiga, sest paljud koolis käivad õpilased on seotud bussiliiklusega.

2.2. Klassipäevik on koolidokument, milles peetakse arvestust õppetegevuse ning õpilaste õpitulemuste kohta⁴². Klassipäevikusse märgitakse õppeainete loend, tundide arv õppeaastas,

³² PGS, § 25 lg 6.

³³ Sotsiaalministri 27.03.2001. a määrus nr 36 „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“, § 10 lg 1.

³⁴ PGS, § 24 lg 5.

³⁵ Direktori 16.09.2024. a käskkiri nr 1-2/24/52.

³⁶ Sotsiaalministri 27.03.2001. a määrus nr 36 „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“, § 10 lg 1.

³⁷ Direktori 07.11.2024. a käskkiri nr 1-2/24/72.

³⁸ PGS, § 25 lg 6.

³⁹ Sotsiaalministri 27.03.2001. a määrus nr 36 „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“.

⁴⁰ PGS, § 24 lg 5.

⁴¹ Direktori 03.12.2024. a käskkiri nr 1-2/24/78.

⁴² Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 11 lg 1.

õpilaste nimed, tundide toimumise aeg ja arv ning sisu õppeaineti ning õpilaste hinded⁴³. Klassipäevikute nõuetekohase täitmise peavad kindlustama kooli direktor ja õppealajuhataja⁴⁴. Gümnaasiumi klassipäevikus peavad eristuma õppeainete kursused⁴⁵.

Koolis on kasutusel e-päevik Studium, kus kajastuvad nõutavad andmed õpilaste kohta ja tundide sissekanded.

Õppeainete kursused ei olnud päevikusse kantud eristuvalt, märgitud oli vaid aine nimetus, nt eesti keel, matemaatika, bioloogia, kuid kursuse numbrit ei ole märgitud. Järelevalve ajal lisati kursuste numbrid. Kursuse numbriline eristamine on vajalik selguse huvides, sest õpilane peab läbima gümnaasiumiastmes teatud arvu ainekursusi ning kursuse numbriga eristamisel on selge, millised kursused õpilane on läbimas või läbinud.

Õpilased võetakse kooli vastu, määrates talle rühm, mida tähistatakse tähtedega a–f, rühma suurus on 11–17 õpilast, kaks rühma moodustavad klassi. Päevikutes ja tunniplaanis kasutatakse 10., 11. ja 12. klass, kooli õppekavas G1, G2 ja G3, EHISes G10, G11, G12. Juhtkond kinnitas, et rühmade ja klasside märkimiseks kasutatakse erinevaid tähiseid, kuid õigem on kasutada G1, G2, G3. Segaduse vältimiseks on koolil vaja otsustada, kuidas rühma või klassi numbreid koolis ja erinevates kooli dokumentides kajastatakse, sest läbisegi kasutamine tekitab segadust.

2.3. Klassipäevikus õppeainele eraldatud lehekülgedele peab õpetaja kirjutama tähestikulises järjekorras õpilaste nimed ja täitma päevikut vastavalt tundide toimumisele⁴⁶. Õpetaja peab märkima klassipäevikusse tunni kuupäeva, tundide arvu, puudujad (märkega „–“), hilinejad (märkega „+“), hinded, tunni sisu ja antud koduülesande. Paaristunni puhul märgitakse mõlema tunni sisu.⁴⁷

Päevikusse kantakse ainult toimunud tunnid, kuid koolis on kantud päevikusse ka tunnid, mis on ürituste tõttu toimumata jäänud, nt 24. septembril toimus spordipäev.

Kooli õppekavas on kajastatud, et kursuse maht on 35 õppetundi. Kuna koolis on õppetunnid 70–75 minutit ja klassipäeviku sissekannetest ei selgu, kui pika tunniga on tegemist, siis on keeruline jälgida kursuse mahtu, kas õpilastele on toimunud kursuse jooksul 35 õppetundi.

Direktori selgituse kohaselt kohtutakse ühe kursuse raames õpetajaga 21 korda, mis võrdub 35 õppetunniga. Direktori sõnul seiratakse päevikute täitmist ja antakse õpetajatele tagasisidet päeviku täitmisel esinenud puudustest.

Kooli dokumentides ei ole sätestatud ühe kursuse raames õpetajaga kohtumiste arvu, selguse huvides reguleerida kooli õppekavas õppetunni pikkusest tulenev õpetajaga kohtumiste arv.

2.4. Õigusakti kohaselt⁴⁸ on õpilasraamat kooli õpilaste arvestuse põhidokument, mis peab sisaldama õpilaste üldnimekirja ja iga õpilase lehekülge. Õpilasraamatu nõuetekohase täitmise peavad kindlustama kooli direktor ja õppealajuhataja⁴⁹. Õpilasraamatusse kantakse koolist väljaarvatud õpilasele väljastatud dokumentide loend⁵⁰. Õpilasele, kes tuli teisest

⁴³ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 11 lg 2.

⁴⁴ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 11 lg 3.

⁴⁵ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 12 lg 1.

⁴⁶ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 12 lg 3.

⁴⁷ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 12 lg 4.

⁴⁸ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 6 lg 1.

⁴⁹ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 6 lg 3.

⁵⁰ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 7 lg 6.

koolist, avatakse õpilasraamatu lehekülj ja täidetakse see eelmise kooli õpilasraamatu väljavõtte põhjal⁵¹.

Koolis on kasutusel kuus paberkaandjal õpilasraamatut. Uus õpilasraamat on kasutusele võetud enne, kui vana raamat lõpuni kasutati, seega on mitu õpilasraamatut, mida enam ei kasutata, kuid millesse on jäänud täitmata leheküljed, nt õpilasraamatud nr 4-4/1, 4-4/2.

Õpilasraamatusse on jäetud tühi lehekülj nr 4-4/6 lk 15. Õpilasraamatusse ei ole märgitud väljastatud lõpudokumentide numbraid, nt 4-4/6 lk 17, 19, 23. Õpilase kohta on lehekülj avatud, kuid see on täitmata, samas on võetud õpilaselt allkiri väljastatud lõpudokumentide kohta, nt 4-4/6 lk 21, 25–28, 80, 81. Õpilasraamatus on lisamata õpilaste 10., 11. ja 12. klassis läbitud kursuste hinded, nr 4-4/3 lk 153–164, 166, 167, 169–170, 179–186, õpilased on kooli lõpetanud. Koolist välja arvatud õpilasele avatud õpilasraamatu andmete ei ole lisatud lahkumisel väljastatud dokumentide loendit. Teisest koolist saabunud õpilastele ei olnud täidetud eelmise kooli õpilasraamatu väljavõtte alusel varasemalt läbitud kursuste hindeid.

Direktori sõnul peetakse õpilasraamatut nii paberil kui ka Stuudiumi keskkonnas. Õppealajuhataja sõnul täidavad õpilasraamatut juhiabi ja klassi mentorid.

Kuna õpilasraamatut säilitatakse alaliselt, on oluline järgida õpilasraamatu täitmise korda ning see on ka duplikaatide väljaandmise aluseks, seega on vaja kanda õpilasraamatusse kõik määruses⁵² ettenähtud andmed.

Õpilasraamatu andmete põhjal on ühele õpilasele väljastatud gümnaasiumi lõputunnistus 94 kursuse läbimisel, kuid PGS⁵³ sätestab, et õpilase väikseim lubatud õppekoormus gümnaasiumis on 96 kursust.

2.5. PGSi⁵⁴ kohaselt peab kool tagama mittestatsionaarses õppes õpilasele koormuse vähemalt 24 õppetundi õppeveerandi iga nädala kohta. Kuni kümne õpilasega klassis peab kool tagama õpilasele koormuse vähemalt 15 õppetundi õppeveerandi iga nädala kohta. Õpilase nõusolekul võib koormust vähendada. Õpilase koormus sätestatakse kooli päevakavaga või vajaduse korral individuaalse õppekavaga.

Klassipäevikutest selgus, et mittestatsionaarses õppes ja eksternina õppivatele õpilastele toimuvad juhendatud tunnid.

Järelevalves olid vaatluse all õppenädalal 14.–18.10 toimunud tunnid. Nädala jooksul toimus mittestatsionaarses õppes õppijate juhendamine ajaloos, füüsikas, eesti keeles, matemaatikas, inglise keeles (ei osale kõik) ja ühiskonnaõpetuses ning ühes valikaines. Kokku toimus juhendamine seitsme 75minutilise tunni ulatuses, mis oli vähem kui ettenähtud 15 õppetundi.

Direktori selgituste kohaselt on mittestatsionaarses õppes õppivatele õpilastele tagatud vähemalt 72 kursuse läbimine ning käesoleval aastal on mittestatsionaarses õppes avatud ainult 12. klass ja järgmisel aastal ei ole plaanis mittestatsionaarset õpet avada.

Järelevalve ajal muudeti tunniplaani⁵⁵ ning lisati informaatika kursus.

2.6. Ettekirjutused direktorile

2.6.1. Tagada päevakavas vahetunni pikkuseks vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 24 lõikest 5, vastavalt käesoleva õiendi punktis 2.1 esitatud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.01.2025.

2.6.2. Tagada klassipäevikute täitmine, lähtudes haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 11 lõigetest 1, 2 ja § 12 lõikest 3, vastavalt käesoleva õiendi punktides 2.2 ja 2.3 esitatud selgitustele.

⁵¹ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 7 lg 7.

⁵² Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 6–10.

⁵³ PGS, § 25 lg 3.

⁵⁴ PGS, § 22 lg 5.

⁵⁵ Direktori 07.11.2024. a käskkiri nr 1-2/24/72.

Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.07.2025.

- 2.6.3. Tagada õpilasaamatu täitmine, lähtudes haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 7 lõigetest 6 ja 7, vastavalt käesoleva õiendi punktis 2.4 esitatud selgitustele. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.07.2025.
- 2.6.4. Tagada mittestatsionaarses õppes õppivatele õpilastele õigusaktides nõutud õppemaht, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikest 3, vastavalt käesoleva õiendi punktis 2.5 esitatud selgitustele. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.07.2025.

3. Sisehindamise korraldamine ja järjepideva arengu planeerimine koolis

3.1. PGSi⁵⁶ kohaselt tuleb koolis teha sisehindamist, mis on pidev protsess ja mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Kooli sisehindamise korra peab kehtestama⁵⁷ direktor, esitades selle enne arvamuse andmiseks hoolekogule.

Arengu planeerimiseks tuleb koolis selgitada välja kooli tugevused ja parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse kooli arengukava. Sisehindamisel tuleb analüüsida õppe- ja kasvatustegevust ja juhtimist ning hinnata nende tulemuslikkust.

Sisehindamise korra on kehtestanud direktor oma käskkirjaga⁵⁸. Enne kehtestamist on dokumendi kohta arvamust avaldanud hoolekogu⁵⁹.

Korras⁶⁰ sätestatakse, et sisehindamise eesmärk on selgitada välja kooli tegevuse tugevused ning parendusvaldkonnad ja tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ning kooli järjepidev areng.

Sisehindamist viiakse läbi viies valdkonnas: eestvedamine ja juhtimine, personalijuhtimine, koostöö huvigruppidega, ressursside juhtimine ning õppe- ja kasvatustöö⁶¹. Korras⁶² tuuakse välja, milliseid andmekogusid ja meetodeid kasutatakse sisehindamisel, nt õpilastega seotud statistilised näitajad, vestluste kokkuvõtted, tundide ja ürituste vaatlemine, küsitluste tulemused.

Korras ei täpsustata mõõdikuid, mille alusel tulemuslikkust ja eesmärkide täitmist mõõdetakse. Korra⁶³ kohaselt koostatakse sisehindamise aruanDES välja toodud kooli tugevustest ja parendusvaldkondadest, lähtudes kooli järjepideva arengu tagamiseks koostöös hoolekogu ja õppenõukoguga arengukava.

Direktor kinnitas, et sisehindamine on valdkondade põhine, koolil on olemas sisehindamise kord, igal aastal koostatakse eraldi sisehindamise tegevuskava ning ka üldtööplaanis on viide sisehindamise tegevuskavale.

3.2. Sisehindamise korra⁶⁴ kohaselt koosneb sisehindamise aruanne läbiviidud sisehindamise lühikirjeldusest, sisehindamisvaldkondade analüüsist ja kokkuvõttest tugevuste ja parendusvaldkondade väljatoomisega.

Koolis koostatud sisehindamise aruanne 2022/2023. õppeaasta kohta on koostatud viite valdkonda silmas pidades, kuid selles ei ole välja toodud tugevusi, parendusvaldkonnad on välja toodud.

Direktor ütles vestlusel, et sisehindamine toimub kolmes vaates: enesehindamine, kuidas on õnnestunud tugevusi teha; sisekontroll, vaadatakse, kuidas on asjad tehtud õiguslikust aspektist,

⁵⁶ PGS, § 78 lg 1.

⁵⁷ PGS, § 78 lg 3.

⁵⁸ Direktori 21.05.2024. a käskkiri nr 1-2/24/36.

⁵⁹ Hoolekogu 10.05.2024. a koosoleku protokoll 1.-5/24/4e.

⁶⁰ Sisehindamise kord, p 1.2.

⁶¹ Sisehindamise kord, p 1.3.

⁶² Sisehindamise kord, p 2.4.

⁶³ Sisehindamise kord, p 3.1.1.

⁶⁴ Sisehindamise kord, p 2.1.6.

nt Stuudiumi päevikute seire, käskkirjade vormistamise seire, kodulehe seire tulemushindamine, vaadatakse kriteeriume, kus tulemused on faktipõhised, näiteks testide ja riigieksamite tulemused.

Järelevalveks ei esitatud 2023/2024. õppeaasta kokkuvõtet, kokkuvõtte esitati äraakuulamise ajal.

3.3. Kooli järjepideva arengu tagamiseks tuleb koostada koolis vähemalt kolmeks aastaks arengukava, mille kinnitab kooli pidaja või tema volitatud isik⁶⁵.

Koolil oli arengukava perioodiks 2022–2025, kuid kooli pidamise üleandmisel riigile tühistas Sillamäe Linnavalitsus kehtinud arengukava. Järelevalve ajal koolil kehtivat arengukava ei olnud. Arengukava koostamisega oli alustatud juba 2024. aasta alguses, sellele eelnes sisehindamisaruande koostamine.

Direktor on arengukava projekti hoolekogus⁶⁶ ja õppenõukogus⁶⁷ tutvustanud.

3.4. Haridus- ja teadusministri määruse⁶⁸ kohaselt on üldtööplaani koolidokument, milles määratletakse kooli ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest. Üldtööplaani tuleb vormistada alapunktidenä vastavalt tegevusvaldkondadele. Igas alapunktis määratletakse ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtajad⁶⁹. Määruse⁷⁰ kohaselt peab õppenõukogu kinnitama kooli üldtööplaani iga õppeaasta alguseks.

Õppenõukogu on üldtööplaani kinnitanud⁷¹ enne õppeaasta algust. Õppeaastal 2024/2025 on sõnastatud neli üldeesmärki: õpilaste õpioskused on paranenud teadliku õppimise, õppe korralduse ja õppekava valikutega, eesti keele oskus lõpetamisel on B2/C1 tasemel, koolis töötab professionaalne ja kvalifikatsioonile vastav personal ning õpilaste tervislik heaolu ja õpimotivatsioon on kõrged, seda toetavad kaasaegne õpi- ja töökeskkond. Üldtööplaani vormistus vajab parandamist, sest paljud lahtrid ja veerud ei ole loetavad.

Õppe- ja kasvatustöö valdkonnas on eraldi sõnastatud, et õpilaste õpioskused on paranenud teadliku õppimise, õppe korralduse ja õppekava valikutega ning õppimine ja õpetamine toimub eesti keeles, koolikultuur toetab eestikeelset õpet ning õpilaste eesti keele oskus gümnaasiumi lõpus on paranenud. Alaeesmärkidenä tuuakse välja õpilaste eneseusu toetamine läbi edenemismõttevii si rakendamise ja tõhusate õpistrateegiate, sh aktiivõppe rakendamise.

Ülesandeid eesmärkide täitmiseks on kolm, need on õppekava rakendamine, tugisüsteemide rakendamise tõhustamine ning koolivälise õppetegevuse (õppekäigud jne) läbiviimine.

Üldtööplaani on küll koostatud valdkondade lõikes, kuid tegevused ja ülesanded eesmärkide täitmiseks ei ole põhjalikult lahti kirjutatud ning üldtööplaani ei selgu konkreetseid ülesandeid mida tegelikkuses teha kavatakse, et eesmarke täita.

Direktori sõnul on lisaks üldtööplaani teisi tegevuskavasid, nt sisehindamise plaani, koolitusplaani, õppealajuhataja tööplaani, nii on kõik valdkonnajuhid (õppe- ja kasvatustöö, sisehindamine, personal, koostöö, aineühendused, huvitegevus sh õpilasesindus, digivaldkond, õppenõustamine) koostanud oma valdkonna tegevuskava.

Äraakuulamisel ütles direktor, et järelevalves esitati eraldi tegevuskavad, mis aga peavad olema

⁶⁵ PGS, § 67 lg-d 1, 2.

⁶⁶ Hoolekogu 25.03.2024. a koosoleku protokoll 1-5/23-24/2; hoolekogu 31.08.2024. a e-koosoleku protokoll nr 1-5/24/6e; hoolekogu 25.09.2024. a protokoll nr 1-5/24/1.

⁶⁷ Õppenõukogu 29.08.2024. a koosoleku protokoll nr 1-6/23-24/6, õppenõukogu 26.09.2024. a koosoleku protokoll nr 1-6/24/7.

⁶⁸ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4.

⁶⁹ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5 lg 1.

⁷⁰ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.

⁷¹ Õppenõukogu 29.08.2024. a koosoleku protokoll nr 1.-6/23-24/6.

üldtööplaanis ning direktor andis lubaduse, et järgmise õppeaasta üldtööplaani võetakse õppenõukogu poolt vastu koos valdkondlike tegevuskavadega, vastavalt üldtööplaanile kehtestatud nõuetele.

3.5. Ettepanekud direktorile

- 3.5.1. Täiendada sisehindamise korda mõõdikutega, millest lähtudes saab eesmärkide täitmist hinnata ning mille tulemused näitaksid, kas liigutakse soovitud suunas ja kirjeldada, kuidas asjakohaseid tõendeid koguma hakatakse.
- 3.5.2. Tagada sisehindamise järjepidevus, kaasates enam sisehindamise protsessi õpilased, lapsevanemad, kooli personali ja hoolekogu liikmed.
- 3.5.3. Analüüsida kogutud andmeid ja teha tulemustest järeldused ning tuua nendest lähtudes välja kooli tugevused ja parendusvaldkonnad.
- 3.5.4. Lähtuda üldtööplaanis ülesannete ja tegevuste kavandamisel õppeaasta üldeesmärkidest, et need ei jääks üldsõnalisteks.
- 3.5.5. Seada üldtööplaanis konkreetsed sihid, mõõdikud ja indikaatorid, mida mingi tegevusega saavutada tahetakse, et oleks lihtsam mõõta, kas ja kuidas eesmärgid täidetud said.

3.6. Ettekirjutus direktorile

Tagada arengukava koostamine ja esitamine pidajale kinnitamiseks, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 67 lõigetest 1 ja 2, vastavalt käesoleva õiendi punktis 3.3 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.02.2025.

4. Õpilaste arengu toetamine ning tugispetsialistide teenuse tagamine

4.1. PGS näeb ette, et kvaliteetne üldharidus järgib kaasava hariduse põhimõtteid⁷² ning et kool lähtub õppe korraldamisel nendest põhimõtetest⁷³. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tuleb koolis tagada õpilasele võimetekohane õpe ning tugi õpetajate ja teiste spetsialistide koostöös. PGSi⁷⁴ kohaselt tuleb õpilasega tema arengu toetamiseks korraldada vähemalt üks kord õppeaastas arenguveestlus. PGS⁷⁵ sätestab, et arenguveestluste korraldamise tingimused ja korra peab kehtestama kooli direktor, esitades dokumendi enne kehtestamist arvamuse andmiseks õppenõukogule ja hoolekogule. PGSi⁷⁶ kohaselt osalevad arenguveestlusel õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Kooli arenguveestluste kord on kinnitatud direktori käskkirjaga⁷⁷ ning see on esitatud eelnevalt arvamuse avaldamiseks õppenõukogule⁷⁸ ja hoolekogule⁷⁹. Vastavalt koolis kehtestatud korrale⁸⁰ viiakse arenguveestlus õpilasega läbi vähemalt kord aastas, üldjuhul viiakse arenguveestlus läbi õppeperioodi jooksul. Hoolekogus⁸¹ arutlusel olnud dokumendi eelnõus oli arenguveestluse läbiviimise ajaks õppeaasta esimesed neli kuud. Miks eelnõus olnud perioodi muudeti, dokumentidest ei selgu.

PGS⁸² sätestab, et kui kool ei ole saanud koolikohustusliku õpilase vanemaga arenguveestluse aja kokkuleppimiseks kontakti või vanem ei ole teist korda ilmunud arenguveestlusele kokkulepitud ajal, teavitab kool sellest õpilase elukohajärgset valla- või linnavalitsust, kes

⁷² PGS, § 6 lg 1.

⁷³ PGS, § 46 lg 9.

⁷⁴ PGS, § 37 lg 5.

⁷⁵ PGS, § 37 lg 7.

⁷⁶ PGS, § 37 lg 6.

⁷⁷ Direktori 15.04.2024. a käskkiri nr 1-2/24/21.

⁷⁸ Õppenõukogu 28.02.2024. a koosoleku protokoll nr 1.-6/23-24/3.

⁷⁹ Hoolekogu 03.04.2024. a koosoleku protokoll nr 1-5/24/3.

⁸⁰ Arenguveestluste läbiviimise tingimused ja kord, p 3.

⁸¹ Hoolekogu 03.04.2024. a koosoleku protokoll nr 1-5/24/3.

⁸² PGS, § 37 lg 6.

vajaduse korral rakendab meetmeid lapse õiguste kaitsmiseks. See kajastub ka kooli korras⁸³. Samas sätestatakse⁸⁴, et kui vanem ei ilmu ka teisel ajal, siis võib arenguestluste läbi viia ilma vanemat kaasamata. Juhime tähelepanu, et PGS⁸⁵ sätestab, et arenguestlustel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Kool ei saa korras sätestada õigusaktiga vastuolus olevaid piiranguid.

Järelevalves esitatud mentorite kokkuvõtetest selgus, et mitte kõigil piiratud teovõimega õpilastel ei ole arenguestlustel vanem osalenud.

Vestlustel osalenud vanemad ütlesid, et mentor saadab Stuudiumi kaudu teavituse ja pakub ajad arenguestlusteks ning vanem saab valida sobiva aja. Üks vestlustel osalenud õpilane kinnitas, et tema käis vestlustel üksi.

4.2. Seaduses⁸⁶ on sätestatud, et direktor määrab hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija (edaspidi *HEVKO*), kelle ülesanne on korraldada koolisisest meeskonnatööd ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist. *HEVKO* peab toetama ja juhendama õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustama vanemat ning tegema õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks⁸⁷. Direktor peab määrama koolis isiku, kes vastutab tuge vajava õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi (edaspidi *IAJK*) täitmise eest⁸⁸.

Direktor on käskkirjaga *HEVKO* määranud⁸⁹. Töötajate koosseisus⁹⁰ *HEVKO* ametikohta sätestatud ei ole. *HEVKO* vastutab *IAJK* täitmise eest. Korrektne *IAJK* täitmine tagab õpilase arengu toetamise järjepidevuse, kui õpilasega tegelevad erinevad töötajad või kui nad vahetuvad. Õpilase arengu dokumenteerimine on vajalik tema arengust tõenduspõhise ülevaate saamiseks ja õpilase arengu võrdlemiseks varasema arenguga.

4.3. PGS⁹¹ sätestab, et individuaalse õppekava (edaspidi *IÕK*) koostamisel kaasatakse õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ning vajaduse kohaselt õpetajaid ja tugispetsialiste.

Direktor on esildiste alusel käskkirjadega⁹² otsustanud rakendada kahele õpilasele *IÕKd*. Õpilastele *IÕKsid* koostatud ja kinnitatud ei ole, samuti ei ole määratud perioodi, mil *IÕKd* rakendatakse.

Käskkiri on haldusakt, mis peab olema selge ja üheselt mõistetav, selles tuleb märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus⁹³. Samuti peab PGSi⁹⁴ alusel *IÕK* koostamisele olema kaasatud õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem(ad) ning vajaduse korral õpetajad ja tugispetsialistid. *IÕK* rakendamise käskkirja juurde ei ole *IÕKsid* lisatud, samuti ei ole *IÕKsid* eraldi direktori poolt kinnitatud. *IÕKd* ja nende muudatused peab direktor käskkirjaga kinnitama. Koolis on kolm õpilast, kellele peaksid *IÕKd* koostatud olema.

IÕK on õpilasele koostatud õppekava, milles kirjeldatakse konkreetsele lapsele võimete kohaseks õppimiseks ja arenemiseks vajalikke tingimusi. *IÕK* peab koosnema üldosast, millele lisanduvad dokumendid/õpetajate töökavad individuaalset õpet vajavates ainetes. *IÕK* perioodi kokkuvõte tuleb kajastada *IAJK-l*.

⁸³ Arenguestluste läbiviimise tingimused ja kord, p 7.3.3.

⁸⁴ Arenguestluste läbiviimise tingimused ja kord, p 7.3.4.

⁸⁵ PGS, § 37 lg 6.

⁸⁶ PGS, § 46 lg 2.

⁸⁷ PGS, § 46 lg 3.

⁸⁸ PGS, § 46 lg 7.

⁸⁹ Direktori 16.09.2024. a käskkiri nr 3-4/24/7.

⁹⁰ Direktori 05.08.2024. a käskkiri nr 1-2/24/45.

⁹¹ PGS, § 18 lg 3.

⁹² Direktori 01.10.2024. a käskkiri nr 4-2/24/50 ja direktori 01.10.2024. a käskkiri nr 4-2/24/51.

⁹³ HMS, § 56 lg 2.

⁹⁴ PGS, § 18 lg 3.

4.4. Kool võib teha muudatusi või kohandusi õpilase õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas⁹⁵, selleks koostatakse õpilasele IÕK, mis on sisuliselt töövahend õppe planeerimiseks ning milles on oluline ära märkida, mida õpetatakse õpilasele teisiti ja kuidas töö on planeeritud. Vastavalt EHISE põhimäärusele⁹⁶ kantakse põhiharidust omandavate õpilaste kohta õpilaste alamregistrisse hariduslikud erivajadused, toe liik, KVNMI soovitus andmed. Õppeasutused peavad esitama õpilaste kohta andmed nende muutumise päeval⁹⁷. Koolil on kohustus⁹⁸ esitada andmed õpilase haridusliku erivajaduse, toe liigi, rakendatavate tugiteenuste ja -meetmete kohta.

Koolis õpib KVNMI soovitus saanud tõhustatud toe vajadusega õpilane. Kool korrastas järelevalve ajal EHISEs⁹⁹ kandeid. EHISEs on andmed 56 õpilase kohta. Ajutine õpiraskus on märgitud 55 õpilasel, kellest 9 on uussisserändajad, kõikidele rakendatakse üldist tuge, lisaks on 39 õpilasele määratud täiendav eesti keel õpe.

4.5. PGSi¹⁰⁰ kohaselt peab õpilasele koolis vajadusel tagama tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi (edaspidi *tugispetsialistid*) teenuse.

Koolitöötajate isikkoosseis on kinnitatud¹⁰¹ ning sellega ei ole koolis ette nähtud mitte ühegi tugispetsialisti ametikohta.

EHISE ja koolis kontrollitud andmetel vajab KVNMI soovitusel eripedagoogi ja psühholoogi tuge üks õpilane. EHISE kannetes kooli poolt rakendatud tugispetsialisti teenus puudub.

HEVKO hinnangul vajavad õpilased sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi tuge. Kohapealse järelevalve ajal toimunud vestlusel ütles direktor, et tugispetsialiste koolis ei tööta ja tugispetsialistide teenuse osutamiseks lepinguid sõlmitud ei ole. Direktori hinnangul eripedagoogi ja logopeedi teenust ei vajata, kuid vajatakse sotsiaalpedagoogi ja koolipsühholoogi teenust. Konkursid sotsiaalpedagoogi ja koolipsühholoogi ametikohale olid järelevalve ajal avatud.

Järelevalve ajal sõlmis kool Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusega teenuste osutamiseks lepingu¹⁰², mille maht on 24 tundi perioodil 01.12.2024–30.05.2025. Lepingu kohaselt viiakse ühes kuus läbi kuni nelja tunni ulatuses õpilaste sotsiaalpedagoogilist või psühholoogilist nõustamist.

Äraakuulamisel ütles direktor, et tugispetsialistide (sotsiaalpedagoogi, koolipsühholoogi) teenus on lepingu sõlmimisega tagatud. Selgitame, et sellise lepingu¹⁰³ olemasolu ei anna alust väita, et põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõike 3 alusel kehtestatud tugispetsialistide teenuse kirjeldusele ja teenuse rakendamise korrale vastav tugispetsialisti teenus on tagatud, tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord on sätestatud haridus- ja teadusministri määruses¹⁰⁴.

Määruse¹⁰⁵ kohaselt on tugispetsialistide teenus õppeprotsessis õpilase arengut, võimetekohast õppimist ja sotsiaalseid oskusi toetav logopeedi, eripedagoogi, koolipsühholoogi või

⁹⁵ PGS, § 18 lg 1.

⁹⁶ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eest hariduse infosüsteemi a sutamine ning põhimäärus“, § 26 lg 2 p-d 16, 40, 41, 71.

⁹⁷ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eest hariduse infosüsteemi a sutamine ning põhimäärus“, § 30 lg 2.

⁹⁸ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi a sutamine ning põhimäärus“, § 26 lg 2 p 16, 40, 41, 71 ja § 30 lg 3.

⁹⁹ EHIS, väljavõte 04.11.2024.

¹⁰⁰ PGS, § 37 lg 2.

¹⁰¹ Direktori 05.08.2024. a käskkiri nr 1-2/24/45“.

¹⁰² Teenuse osutamise leping 03.12.2024.a nr 1-9/24/62.

¹⁰³ Teenuse osutamise leping 03.12.2024.a nr 1-9/24/62.

¹⁰⁴ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse kasutamise kord“.

¹⁰⁵ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse kasutamise kord“, § 2 lg 1.

sotsiaalpedagoogi teenus. Eripedagoogi¹⁰⁶ ülesandeks on õpilase arengu- ja õpioskuste taseme kindlaks tegemine ja tema arengut mõjutavate tegurite ning õpivajaduste välja selgitamine; õpetajate juhendamine ja nõustamine õpilase õppe planeerimisel ja läbiviimisel; õpiabirühma- või individuaaltundide ettevalmistamine ja läbiviimine õppeasutuses. Koolipsühholoogi¹⁰⁷ ülesandeks on õpilase psühholoogilist arengut ja õppeprotsessis toimetulekut mõjutavate tegurite (psüühilised protsessid, isiksuse omadused, emotsionaalne seisund, vaimse tervise probleemid, suhtlemis- ja käitumisoskused) hindamine; õpilase nõustamine isikliku elu, õppetööga ning vaimse tervisega seotud probleemidega toimetulekul, tunnetusprotsesside, vaimsete võimete, käitumis- ja suhtlemisoskuste arendamisel ning õpi- ja karjäärivalikute tegemisel; õpilase toetamine ning vanema ja kooli personali nõustamine kriisisituatsioonist väljatulekuks toe korraldamisel. Sotsiaalpedagoogi¹⁰⁸ ülesandeks on õpilase sotsiaalsete oskuste hindamine ning tema eakohast tegutsemisvõimet takistavate tegurite analüüsimine, õpilase suhtlemisoskuse ja sotsiaalse pädevuse kujundamine ja toetamine; koolis esilekerkivate õpilaste sotsiaalsete ja koolikohustuse täitmist takistavate probleemide kaardistamine, nende ennetus- ja lahendustegevuste koordineerimine. Määruse¹⁰⁹ kohaselt võtab direktor teenuse osutamiseks kooli tööle vajalikud tugispetsialistid või korraldab teenuse kättesaadavuse muul viisil, arvestades seejuures õpilaste vajadustega.

Õppenõukogu protokollist¹¹⁰ selgus, et 10. klassist ei olnud õppeperioodil kursuste õpitulemusi saavutanud 23 õpilast ja 11. klassist 42 õpilast ning neile õpilastele võimaldati kursusi lõpetada peale õppeperioodi lõppu. Kursuse õpitulemuste mittedaavutanute suur arv lubab järeldada, et õpilased vajavad õpetajate pakutud toele lisaks ka tugispetsialistide tuge. Määruse¹¹¹ kohaselt peab õpilase või tema seadusliku esindaja poolt teenuse saamiseks soovi avaldamisel või teenuse järele vajaduse ilmnemisel korraldama kool õpilasele võimaluse vestelda isiklikult tugispetsialistiga mitte hiljem kui nädala jooksul. Tugispetsialisti teenuse vajadus võib ilmneda igal õpilasel ja igal ajal. Sekkumine peab olema õigeaegne, kohe vajaduse ilmnedes, kuid olulised ülesanded iga tugispetsialisti töös on ka ennetusega seotud. Õpilased ütlesid vestlusel, et koolis võiks olla sotsiaalpedagoogi ja koolipsühholoogi teenus tagatud.

Kui õpilasele on KVM andnud tugispetsialisti teenuse soovitusel, on vajadus juba välja selgitatud ning kool on kohustatud teenust tagama. Tegemist on hariduse tugiteenusega, mis on tihedalt seotud õppeprotsessi ja võimete kohast õppimist toetava teenusega, mille käigus tehakse koostööd teiste tugispetsialistide ja õpetajatega. Lisaks õpilase nõustamisele peab tugispetsialist nõustama ka õpilasega töötavaid õpetajaid, tegema ettepanekuid koolikeskkonna kujundamiseks ja osalema õpilase arengu ning tugimeetmete rakendamise tõhususe hindamisel. Praegu ei taga kool eripedagoogi, sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi teenust. Tugispetsialisti teenuse vajadust saab hinnata vaid vastav tugispetsialist.

4.6. Ettepanekud direktorile

- 4.6.1. Korraldada koolis õpilaste tegeliku toevajaduse hindamine ning sellele tuginedes selgitada välja tugispetsialistide ametikohtade suurus, et iga õpilase areng saaks toetatud.

¹⁰⁶ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse kasutamise kord“, § 2 lg 3 p 1.

¹⁰⁷ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse kasutamise kord“, § 2 lg 3 p 3.

¹⁰⁸ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse kasutamise kord“, § 2 lg 3 p 4.

¹⁰⁹ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse kasutamise kord“, § 3 lg 4.

¹¹⁰ Õppenõukogu 19.06.2024. a koosoleku protokoll nr 1.-6/23-24/5.

¹¹¹ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse kasutamise kord“, § 3 lg 5.

- 4.6.2. Analüüsida ja hinnata rakendatud tugimeetmete tõhusust, et tagada iga õpilase areng ning ajutisest õpiraskusest ei kujuneks püsiv õpiraskus.

4.7. Ettekirjutused direktorile

- 4.7.1. Tagada kõikide õpilastega arenguvestluste läbiviimine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõigetest 5 ja 6. Täitmise tähtaeg 01.07.2025.
- 4.7.2. Tagada individuaalsete õppekavade koostamine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 18 lõikest 1 ja kinnitada individuaalsed õppekavad, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: 01.01.2025.
- 4.7.3. Tagada vajadusel koolis eripedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: 01.02.2025.
- 4.7.4. Tagada koolis koolipsühholoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: 01.02.2025.
- 4.7.5. Tagada koolis sotsiaalpedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: 01.02.2025.

5. Eestikeelse õppe korraldus koolis

Kool pakub õpilastele võimaluse omandada eestikeelne gümnaasiumiharidus. Koolis on eestikeelne õpe kõikides õppeainetes, välja arvatud võõrkeeled ja matemaatika. 11. ja 12. klassi õpilastel on võimalus vastavalt eelneva matemaatika õppekeele valikule jätkata matemaatika õppimist vene keeles.

Direktori sõnul on varasemalt keemia, füüsika ja matemaatika olnud vene keeles, kuid eelmisest aastast õpetatakse kõiki aineid eesti keeles ning matemaatikas on võimalik valida nii eesti- kui ka venekeelne õpe. Ta lisas, et mittestatsionaarses õppevormis õpetatakse matemaatikat ja füüsikat vene keeles.

5.1. Järelevalves vaadati kuut õppetundi: kahte eesti keele tundi ning nelja eestikeelset ainetundi. Ühe õppetunni pikkus on 75 või 70 minutit. Õpilaste õppekoormus päevas on reeglina 4–5 kontakttundi. Vaadeldi tunde kolmes 10. klassis, 11. ja 12. klassis, vaadeldud tunnid olid eesti keel, inimeseõpetus, eesti keel, füüsika, ajalugu ja valikaine kogukonnakursus.

Järelevalves sooviti külastada veel kahe õpetaja tunde, kuid järelevalve ajal oli nende töösuhe peatunud.

Õppealajuhataja andis vaadeldud tundidele põhjaliku tagasiside. Tagasisidevestlust viidi läbi koolis koostatud ainetunni analüüsilehe alusel, vestluse vormis. Õppealajuhataja suunas õpetajat tegema eneseanalüüsi küsimuste abil ja tegi õppetöö paremaks korraldamiseks mitmeid asjalikke ettepanekuid. Õppetundi analüüsiti erinevatest vaatenurkadest, mis toetas nüüdisaegse õpikäsituse rakendamist, õpetajaga arutati, kuidas eesmärgistati tund ja tekitati õpilastes huvi; mida kasutati õppimise protsessis, kuidas toimus õpitu mõistmine. Õppealajuhataja poolt tehtud ettepanekud õppetunni kohta olid asjakohased.

5.2. PGSi¹¹² kohaselt peab õppekeskkond toetama õpilaste arengut. GRÕK¹¹³ sätestab, et õppimises on kesksel kohal õpilaste aktiivne teadmiste konstrueerimise protsess.

Kooliruumides olid eestikeelsed sildid ja stendid eestikeelne infomaterjal. Aatriumis oli võimalus vaadata ja kuulata ETV programmi, lugeda eestikeelseid ajakirju. Kooli veebileht on eestikeelne. Keele klassiruumides olid eesti keele õppe toetamiseks keelematerjalid,

¹¹² PGS, § 19 lg 1.

¹¹³ GRÕK, § 6 lg 2.

grammatikatabelid. Klassides on arvuti ja SMART-tahvel, valge tahvel, mida aktiivselt kasutati.

Õpetajate keeleteadmine vaadeldud tundides oli õpilastele eakohane, kõnetempo oli hea, kõne selge ja arusaadav. Õpilaste keeletase on nõrk. Sõnavara on liiga väike, esines raskusi lause moodustamisel ja info edastamisel, grammatika tundmine puudulik, kohati oli eestikeelse teksti lugemine vaevuline. Osaliselt mõjutas õpilaste madal eesti keele oskuse tase seda, et tundides oli õpetajal aktiivsem roll ja õpetaja rääkis rohkem kui õpilased, eriti oli seda märgata eestikeelsetes ainetundides. Oli tund, kus valdavalt kasutati loengu vormi, kus õpilased pidid lihtsalt kuulama. Oli tunde, kus õpetajad kasutasid aktiivõppe meetodeid. Rühma- või paaristöö ajal õpilased rääkisid omavahel vene keeles. Samas oli tund, mis oli hästi läbi mõeldud, haarav, mitmekülgne, kus kasutati võtteid, mis ergutavad arutelu.

Õppe sisu visualiseerimiseks kasutati tänapäeva tehnilisi vahendeid. Tundides oli näha nii frontaalset tööd kui ka paaris- ja rühmatööd. Teemakäsitlus oli õpilastele eakohane ning seotud varem õpituga, kuid kohati mittejõukohane õpilaste puuduliku sõnavara tõttu. Mõnes tunnis kasutati lõimitud aine- ja keeleõppe (edaspidi *LAK*) meetodit, kus haakus teema käsitlus ja osaliselt ka sõnavara. Õppeaine edukaks omandamiseks ja toimetulekuks on eeldus hea keeleoskus. Ka aineõpetajad peaksid arendama õpilaste keeleteadmisi, pöörama tähelepanu õigekeelsusele ja sõnavara laiendamisele. Igas tunnis peavad õpilased saama eesti keeles rääkida, õpetajad peaksid jälgima, et kõik õpilased on saanud ülesande ja täidavad seda. Osad õpetajad olid teinud koostööd eesti keele õpetajatega ja ainetunnis kasutatavaid uusi sõnu olid õpilased õppinud eesti keele tunnis.

Õpetajad rääkisid tunni eesmärgid õpilastega läbi ja tunni lõpus hinnati, kas eesmärgid said täidetud. Õpetajad märkasid tunnis õpilase edusamme, kuid tunni käigus antav tagasiside oli rohkem üldistav.

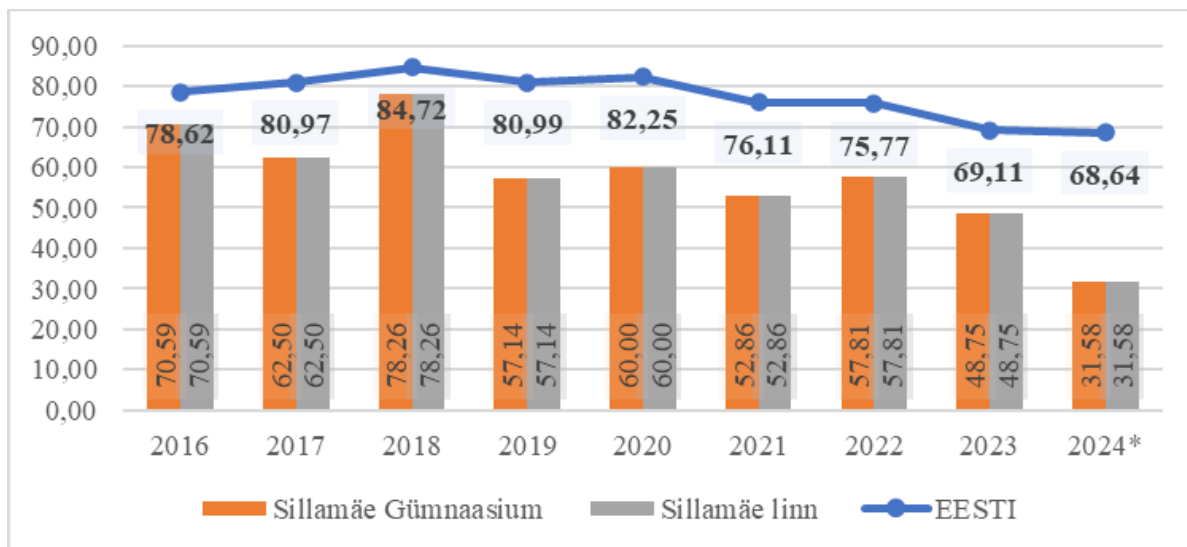
Kooli juhtkond jälgib ja hindab, kas õppes lähtutakse nüüdisaegsest õpikäsitusest ja kasutatakse kaasaegset metoodikat.

5.3. Ettepanekud direktorile

- 5.3.1. Kasutada õppetegevuses aktiivset suhtlust võimaldavaid õppeviise ja metoodilisi võtteid, mis arendavad õpilaste eestikeelset sõnavara, väljendus- ja suhtlemisoskust.
- 5.3.2. Kasutada õppetundides võtteid, mis ergutavad arutelu ja suunavad õpilasi kaasa mõtlema, avaldama oma arvamust.
- 5.3.3. Pöörata tähelepanu aine- ja eesti keele õpetajate koostöö tähtsusele, et ainetundides õpetaja arendaks keeleteadmisi, sõnavara ja eesti keele tundides kasutatakse aineõpet sisaldavaid tekste.
- 5.3.4. Soovitada õpetajatel osaleda täienduskoolitustel, ka Eesti keele kui teise keele õpetajate liidu töös ja seminaridel.

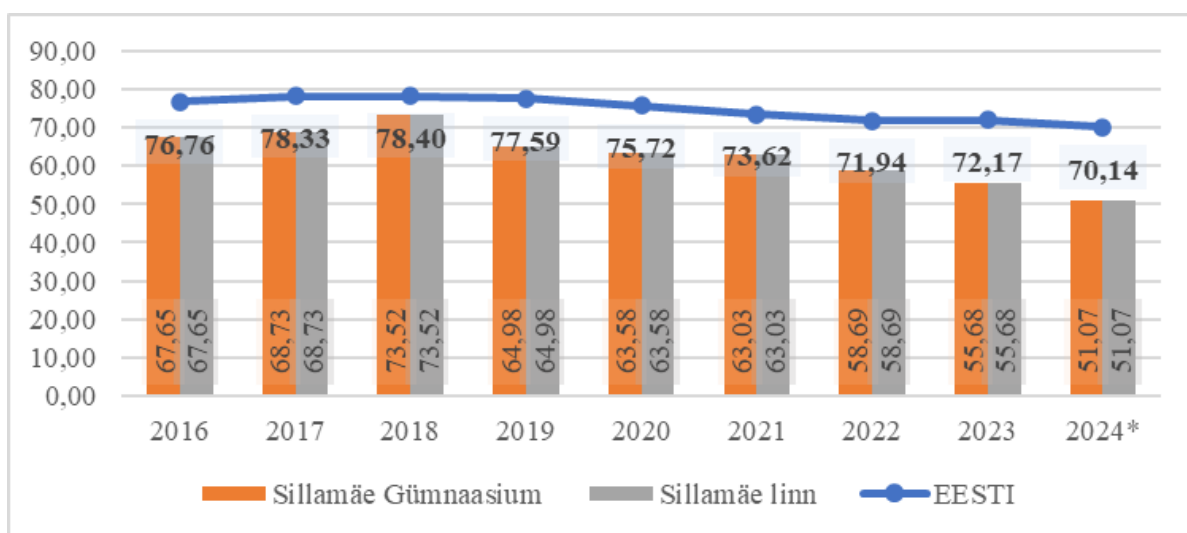
6. Gümnaasiumi riigieksamite tulemused ja rahuloluküsitluse tulemused

6.1. Koolis on eesti keel teise keelena riigieksamil B2 keeletaseme saavutanute osakaal olnud läbivalt Eesti keskmisest madalam ning viimastel aastatel pigem langenud (joonis 1). Sama trend on ka keskmises eksamitulemuses (joonis 2). 2024. aastal eksami teinud lõpetajatest vähem kui kolmandik saavutas eesti keel teise keelena eksamil B2 keeletaseme.

Joonis 1. Eesti keel teise keelena eksamil vähemalt B2-taseme saavutanute osakaal gümnaasiumi statsionaarses õppes, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

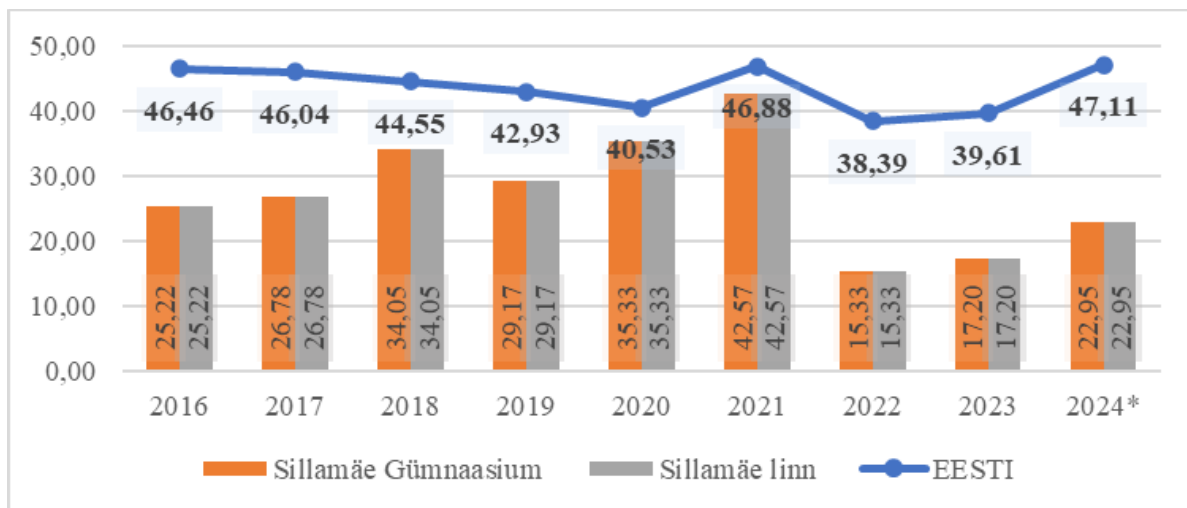
Joonis 2. Gümnaasiumihariduse omandanud noorte eesti keel teise keelena riigieksami keskmine tulemus.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

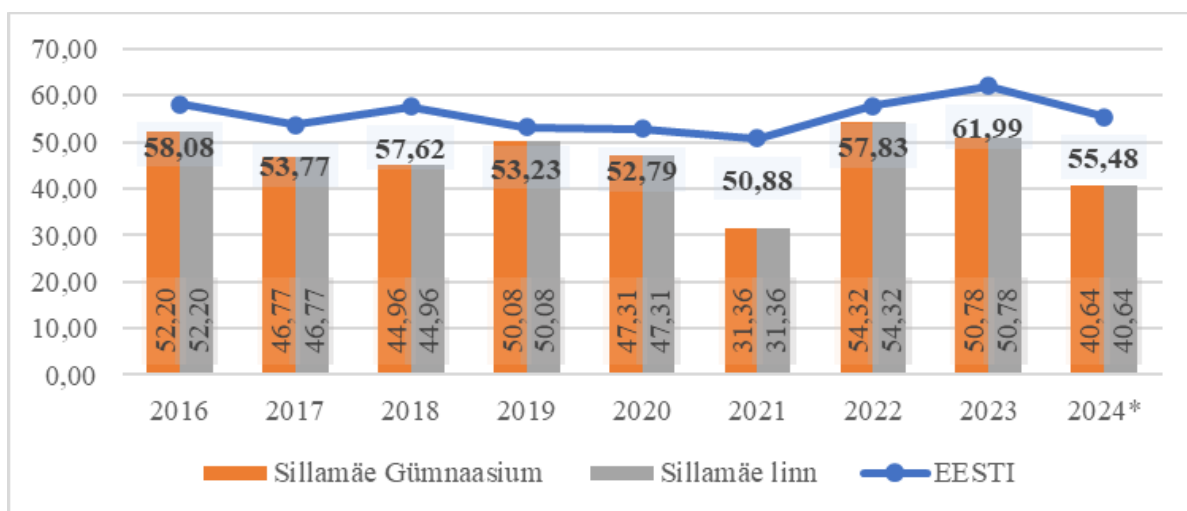
Juhime tähelepanu, et keeleseaduse¹¹⁴ (edaspidi *KeeleS*) alusel ei pea eesti keele tasemeeksamit sooritama isik, kes on omandanud eesti keeles põhihariduse, keskkariduse või kõrghariduse. See tähendab, et õpilasele väljastatava gümnaasiumi lõputunnistusega kinnitab kooli direktor, et õpilane on läbinud gümnaasiumi jooksul minimaalselt 60% õppes eesti keeles. Kui kool annab teadlikult välja valedel alustel lõputunnistusi, mis ei peegelda tegelikku õpilase poolt läbitud eestikeelse õppe mahtu, toimitakse õigusvastaselt ning pannakse toime oluline rikkumine.

6.2. Kitsa ja laia matemaatika riigieksamite tulemused varieeruvad aastati, kuid on läbivalt madalamad kui Eestis keskmiselt. Kitsa matemaatika riigieksami tulemused on 2022–2024. aastal olnud Eesti keskmisest kaks korda madalamad (joonis 3). Laia matemaatika riigieksami tulemused on riigi keskmisest madalamad (joonis 4).

¹¹⁴ KeeleS, § 26 lg 3.

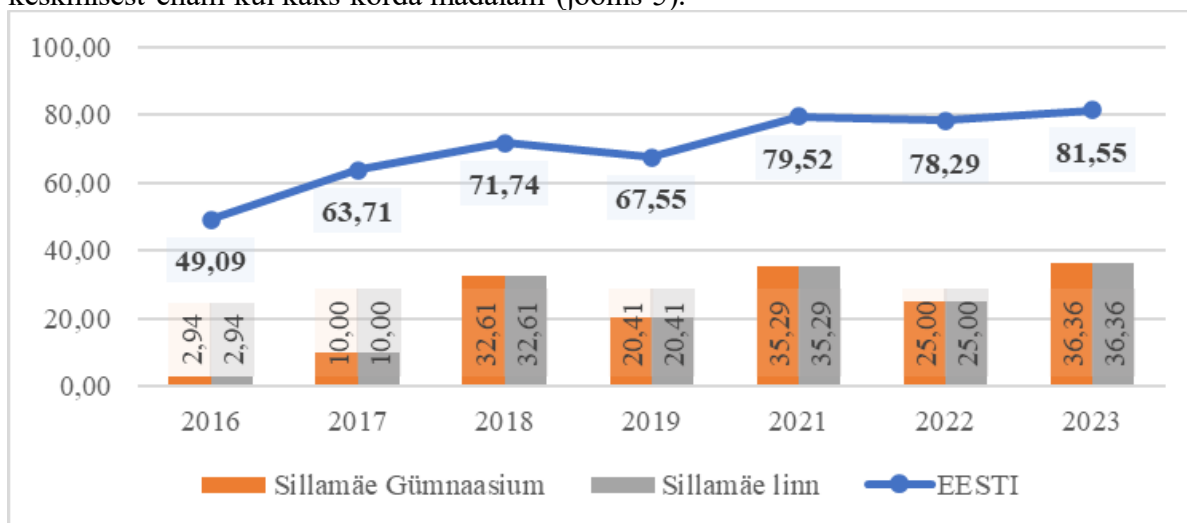

Joonis 3. Gümnaasiumihariduse omandanud noorte kitsa matemaatika riigieksami tulemus. Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Joonis 4. Gümnaasiumihariduse omandanud noorte laia matemaatika riigieksami tulemus. Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

6.3. Vähemalt ühes võõrkeeles B2 keeletaseme saavutanute osakaal on koolis olnud Eesti keskmisest enam kui kaks korda madalam (joonis 5).

Joonis 5. Vähemalt ühes võõrkeeles B2 saavutanud gümnaasiumi statsionaarse õppe lõpetajate osakaal, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

6.4. Ettepanek direktorile

Analüüsida lõpueksamite tulemusi ning kavandada tegevuskava tulemuste parandamiseks – eelkõige tõhustada õppemeetodeid, mis tagaks õpilastel õpiväljundite omandamise.

7. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon ning andmete õigsus EHISes

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust PGSi¹¹⁵ sätestatule ning võrreldi EHISesse¹¹⁶ kantud andmete vastavust kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

7.1. Vabariigi Valitsuse määrus¹¹⁷ reguleerib andmete kandmist õpetajate registrisse. Alus-, põhi-, üldkesk-, kutsekesk- ja kõrghariduse omandamist ning kutseõppe läbimist võimaldavad õppeasutused esitavad õpetajate ja akadeemiliste töötajate kohta andmed õpetajate ja akadeemiliste töötajate alamregistrisse õpetaja ja akadeemilise töötajana tööle asumise, töölt lahkumise või muude §-s 18 toodud andmete muutumise päeval, välja arvatud iga aasta septembris, kui nimetatud andmed esitatakse viie tööpäeva jooksul, ning välja arvatud § 18 lõike 3 punktides 15, 15¹ ja 16 toodud andmed, mis esitatakse kord aastas 10. novembriks.¹¹⁸ Paragrahvi 18 lõike 1 punktis 40 nimetatud andmed saadakse riskasutuse teel karistusregistrist¹¹⁹.

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, on koolis kokku 33. Kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele 30 töötajal: 28 õpetajal, direktoril ja õppealajuhatajal. Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele kolmel õpetajal, kuna ühel puudub õpetajakutse, ühel õpetajal puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse ning ühel õpetajal puudub C1-tasemel keeleoskust tõendav dokument. Järelevalves õpetajaga ei kohtunud.

Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele järgmistel õppe- ja kasvatusala töötajatel.

1. Õpetaja (inglise keel 10 tundi, inglise keel riigieksamiks valmistumine 2 tundi, inglise keele tasanduskursus 1 tund ja inglise keele valikkursus 8 tundi) – puudub õpetajakutse. Õpetaja kvalifikatsioon on EHISes vastavaks loetud, õpetajaga ei ole sõlmitud tähtajalist töölepingut.
2. Õpetaja (muusika 6 tundi) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.
3. Õpetaja (lai matemaatika 18 tundi) – puudub C1 tasemel eesti keele oskus, kuid tunde viib läbi eesti keeles. Keeleamet on teinud C1 keeletaseme kohta ettekirjutuse ja sunniraha hoiatuse. Õpetaja ei ole sooritanud C1-taseme eesti keele tasemeeksamit ning ei ole keeleoskuse taseme vastavust ka muude dokumentidega tõendanud.

Ühel õpetajal on võimalus õpetajakutse omandamisega viia kvalifikatsioon vastavusse kehtivate nõuetega. Juhime tähelepanu, et haridusasutuse juht peab tegema kõik endast sõltuva, et täita õpetajate ametikohad kvalifikatsiooninõuetele vastavate isikutega. Õpetajaga, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, saab PGSi¹²⁰ alusel sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks tingimusel, et õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat. Sellisel juhul tuleb aasta jooksul korraldada uus avalik konkurss kvalifikatsiooninõuetele vastava õpetaja leidmiseks. PGSi¹²¹ kohaselt kehtestab kooli õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtadele korraldatava konkursi läbiviimise korra kooli hoolekogu.

¹¹⁵ PGS, § 74¹ ja § 99.

¹¹⁶ EHIS, välja võtte 04.11.2024.

¹¹⁷ Vabariigi Valitsuse 05.08.2014. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“.

¹¹⁸ Vabariigi Valitsuse 05.08.2014. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 22 lg 2.

¹¹⁹ Vabariigi Valitsuse 05.08.2014. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, 18 lg 1 p 40.

¹²⁰ PGS, § 74 lg 7.

¹²¹ PGS, § 73 lg 1¹ p 8.

Hoolekogu on konkursi läbiviimise korra kehtestanud¹²².

7.2. PGS¹²³ sätestab, et koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

Koolis viiakse EHISE andmetel¹²⁴ nädalas läbi 392 õppetundi, millest 368 (93,9%) tundi viivad läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab nõuetele ja 24 (6,1%) tundi viivad läbi õpetajad, kellel puudub nõutav kvalifikatsioon. Koolis toimub eesti keeles 280 (71,4%) tundi ja muus õppekeeles 112 (28,6%) tundi.

Järelevalves selgus, et mitte kõigi töötajatega ei ole sõlmitud töölepinguid. EHISE andmetel on neljale õpetajale märgitud muu leping. Direktori selgituste kohaselt annavad need õpetajad valikainete tunde ning tundide andmiseks on sõlmitud lepingud kursuste läbiviijatega. Järelevalves esitati kehtivad lepingud nt Tallinna Tehnikaülikooliga¹²⁵ kahe kursuse läbiviimiseks, Sisekaitseakadeemiaga¹²⁶ viie kursuse ja kolme välilaagri läbiviimiseks ning MTÜga Allika Küla¹²⁷ eesti keele õpisündmuste, sh koolituste, eesti kultuurialaste tegevuste sh õppekäikude läbiviimine perioodil 21.08.2024 kuni 23.12.2024. Kõrgkoolidega sõlmitud lepingutega kohustuvad kõrgkoolid lepingus nimetatud kursused läbi viima, arvestades igaks kursuseks 35 õppetundi.

Juhime tähelepanu, et PGS¹²⁸ sätestab üheselt, et õpetaja ametikoht täidetakse konkursi korras ning õpetajaga sõlmitakse tööleping¹²⁹. Lisaks PGSi kui eriseaduses viidatud töölepingu sõlmimise kohustusele on õpetaja ameti puhul töö olemusest tulenevalt tuvastatavad töösuhte tunnused ka töölepingu seaduse mõttes ning pooltevaheline suhe on olemuslikult töösuhe, mis tähendab, et töölepingu sõlmimine õpetajaga on nõutav. Seega tuleb koolis töötava õpetajaga sõlmida tööleping.

7.3. Õpetajate riigikeeleoskus ja pedagoogiliste kompetentside hindamine

Kooli ühel õpetajal puudub nõutaval tasemel eesti keele oskus, ta õpetab laia matemaatikat, tunni töökeel on eesti keel, nõutav keeletase C1¹³⁰, kuid õpetaja on sooritanud eesti keele eksami B2-tasemel. Eesti keeles ei ole lubatud õpetada õpetajal, kellel puudub C1 keeletase.

PGSi¹³¹ kohaselt hindab pedagoogiliste kompetentside olemasolu tööandja. Koolis pedagoogiliste kompetentside hindamiseks eraldi juhust koostatud ei ole.

7.4. Konkurside läbiviimine, ametikohtade täitmine

Konkursikorra¹³² kohaselt on konkursil osalemise eelduseks töötaja ettevalmistuse vastavus PGSi¹³³ sätestatud kvalifikatsiooninõuetele. Konkursikomisjonide protokollidest¹³⁴ ei selgu kandidaatide kvalifikatsiooninõuetele vastamine, kuna protokollides ei kajastata kandidaatide kvalifikatsiooni.

Õigusselguse tagamiseks peaks vormistama eraldi protokollid dokumendivooru ja vestlusvooru

¹²² Hoolekogu 13.03.2024. a koosoleku protokoll (numbrita).

¹²³ PGS, § 74 lg 9.

¹²⁴ EHIS, välja võtte 04.11.2024.

¹²⁵ Töövõtuleping 06.09.2024. a nr 12-1/24/537.

¹²⁶ Leping 30.10.2019. a nr 6.5-11/1786-1, lisa 4.

¹²⁷ Koostööleping 1/2024.

¹²⁸ PGS, § 74 lg 6.

¹²⁹ PGS, § 74 lg 4.

¹³⁰ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 9 p 7.

¹³¹ PGS, § 74¹ lg 12.

¹³² Konkursikord, p 1.3.

¹³³ PGS, § 74¹, § 99.

¹³⁴ Konkursikomisjoni 14.05.2024. a koosoleku protokoll (numbrita), konkursikomisjoni 21.06.2024. a koosoleku protokoll (numbrita), konkursikomisjoni 21.08.2024. a koosoleku protokoll (numbrita).

kohta, dokumendivooru protokollis tuleb kajastada kandidaatide kvalifikatsioonid, et saada ülevaade kandideerijatest ja nende kvalifikatsioonidest.

Konkursikomisjoni protokollis¹³⁵ ei järgita konkursikorras¹³⁶ sätestatud, millest lähtuvalt peab komisjon võtma dokumendivooru tulemustest lähtudes iga kandidaadi kohta vastu ühe järgmistest otsustest, kas kutsuda kandidaat vestlusvooru või tunnistada kandidaat ametikoha konkursitingimustele mittevastavaks. Protokollides nimetatakse vaid vestlusvooru kutsutavad kandidaadid.

Direktori sõnul järgitakse viimast konkursikorda, mille kohaselt peavad kandidaadid esitama konkursikomisjonile dokumendid ning vestlusele kutsutakse need kandidaadid, kelle dokumendid on korras. Järelevalves esitatud värbamiskomisjoni protokollides kandidaatide poolt esitatud dokumente, sh kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente, nimetatud ei ole.

Samuti ei järgita konkursikorra punkti¹³⁷, mis sätestab, et komisjon esitab direktorile ettepaneku töölepingu sõlmimiseks enim hääli saanud kandidaadi, sest protokollides¹³⁸ ei kajastu hääletustulemused.

Kui konkursil ei õnnestu välja valida kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, siis konkurs luhtub. Seejärel on direktoril õigus teha valik ja sõlmida tähtajaline tööleping PGSi § 74 lõikes 7 sätestatud tingimustel.

Konkursikomisjoni otsustel puuduvad nii faktilised kui ka õiguslikud alused, kuigi see nõue tuleneb HMSist¹³⁹.

7.5. Isikkoosseis ja täienduskoolitused

Direktori käskkirjaga¹⁴⁰ on kinnitatud isikkoosseis. Käskkirja kohaselt on kinnitatud 2 valikainete õpetaja ametikohta ja õpetaja 21,42 ametikohta. EHISe andmetel¹⁴¹ oli täidetud 18,36 õpetaja, sh valikainete õpetaja ametikohta.

Viimasel viiel aastal on koolis töötavatest õpetajatest 14 käinud eesti keele või eesti keeles õpetamise meetoodika kursustel ja nad on läbinud kokku 3017 tundi koolitusi. Lisaks on 16 õpetajat osalenud LAK- õppe koolitustel kokku 1732 tundi.

7.6. Ettekirjutused direktorile

7.6.1. Tagada konkursside korraldamine õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks kooli hoolekogu poolt kehtestatud konkursside läbiviimise korra kohaselt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikest 6. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.

7.6.2. Tagada õpetajate ametikohtade täitmine isikuga, kes vastavad kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikest 4. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.

7.6.3. Tagada Eesti hariduse infosüsteemi kantud andmete õigsus, lähtudes Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määruse nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 18 lõike 1 punktides 11 ja 17 sätestatust, vastavalt käesoleva õiendi punktides 7.1 ja 7.2 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.02.2025.

¹³⁵ Konkursikomisjoni 14.05.2024. a koosoleku protokoll (numbrita), konkursikomisjoni 21.06.2024. a koosoleku protokoll (numbrita), konkursikomisjoni 21.08.2024. a koosoleku protokoll (numbrita).

¹³⁶ Konkursikord, p 7.7.

¹³⁷ Konkursikord, p 7.13.

¹³⁸ Konkursikomisjoni 14.05.2024. a koosoleku protokoll (numbrita), konkursikomisjoni 21.06.2024. a koosoleku protokoll (numbrita), konkursikomisjoni 21.08.2024. a koosoleku protokoll (numbrita).

¹³⁹ HMS, § 56 lg 2.

¹⁴⁰ Direktori 05.08.2024. a käskkiri nr 1-2/24/45.

¹⁴¹ EHIS, välja võtte 04.11.2024.

8. Õppenõukogu tegevus

Õppenõukogu (edaspidi *ÕN*) ülesandeid ja töökorda reguleerib haridus- ja teadusministri määrus¹⁴². PGSi¹⁴³ kohaselt on *ÕN* liikmeteks kooli direktor, õppealajuhataja, õpetajad, tugispetsialistid ja teised direktori nimetatud isikud. *ÕN* tegevusse kaasatakse õpilasesinduse esindaja¹⁴⁴.

Direktori sõnul osalevad *ÕN* koosolekul direktor, õppealajuhataja, õpetajad ja õppenõustaja, heaoluspetsialist, haridustehnoloog, korralduspetsialist ning raamatukoguhoidja. Direktor ei ole käskkirjaga nimetanud õppenõustajat, heaoluspetsialisti, haridustehnoloogi ja raamatukoguhoidjat *ÕNi* liikmeks.

8.1. Määrusega¹⁴⁵ on reguleeritud, et *ÕN* koosolek kutsutakse kokku vähemalt neli korda aastas ja see on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa vähemalt kaks kolmandikku liikmetest, sealhulgas *ÕN* esimees või aseesimees.

Protokollidest nähtub, et *ÕN* koosolekul ei osale kõik *ÕN* liikmed ja palju on puudumisi, mis ohustab kvoorumit olemasolu ja seega *ÕN* otsustusvõimelisust. Näiteks *ÕN* koosolekul¹⁴⁶ osales 18 *ÕN* liiget ning kaks isikut, kes *ÕN* koosseisu ei olnud nimetatud, ja puudus protokollis kohaselt kaheksa liiget, kuid lisaks ei olnud nimekirja kantud viie õpetaja nimed, kes annavad valikaineid, seega puudus koosolekult 13 *ÕN* liiget ning *ÕN* ei olnud otsustusvõimeline, kuna kohal ei olnud kahte kolmandikku liikmetest. Sellel koosolekul aga võeti vastu mitmeid olulisi otsuseid, sh õpilase kooli lõpetamine ja gümnaasiumi lõputunnistuse väljaandmine, õppekava muutmine ja arengukava ning üldtööplaani muudatused.

Direktori sõnul osalevad põhiainete õpetajad *ÕN* koosolekul, kuid puuduvad valikainete ja väga väikese koormusega töötavad õpetajad. Ta lisas, et koosolekutele on võimalik osa võtta ka veebi teel. Juhime tähelepanu, et PGSi¹⁴⁷ kohaselt on *ÕN* liikmeteks kooli direktor, õppealajuhataja, õpetajad, tugispetsialistid ja teised direktori nimetatud isikud ning õppenõukogu liikmel on määrusest¹⁴⁸ tulenevad kohustused, mida tuleb täita.

8.2. Nõuded *ÕN* koosolekute protokollile on esitatud määruses¹⁴⁹.

Protokollide sisu peab peegeldama koosoleku käiku, toimunud arutelusid, sõlmitud kokkuleppeid ja vastu võetud otsuseid. Otsustel peavad olema nii faktilised (eeldused, mille alusel on vajadus otsust teha) kui ka õiguslikud alused (millisele õigusaktile tuginetakse otsust tehes). Protokollidele¹⁵⁰ ei ole lisatud dokumentide eelnõusid. Dokumentide aruteludes tehtud ettepanekutega arvestamine ei kajastu protokollides. Kuna arutlusel olnud dokumente protokollidele lisatud ei ole, ei ole selge, kas tehtud muudatuseettepanekutega on dokumentides arvestatud. *ÕN* otsused on vormistatud eraldi. Direktori sõnul saadetakse kõikide arutlusele tulevate dokumentide lingid *ÕN* liikmetele ette ja vajadusel saadetakse dokument *ÕN* liikmele e-kirjaga, et dokumentidega oleks võimalik eelnevalt tutvuda ja kommentaare lisada. Juhime tähelepanu, et protokoll peab olema terviklik ning sisaldama ka dokumentide eelnõude tekste ning lisasid, millele protokollis viidatakse. Protokolle digitaalselt allkirjastades saab digikonteinerisse lisada kõik vajalikud lisad ja dokumentide eelnõud, mida arutati.

8.3. PGSi¹⁵¹ kohaselt kaasatakse *ÕN* tegevusse õpilasesinduse esindaja.

¹⁴² Haridus- ja teadusministri 01.09.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“.

¹⁴³ PGS, § 72 lg 2.

¹⁴⁴ Haridus- ja teadusministri 01.09.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 1 lg 3.

¹⁴⁵ Haridus- ja teadusministri 01.09.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 5 lg 1.

¹⁴⁶ õppenõukogu 26.09.2024. a koosoleku protokoll nr 1-6/24/7.

¹⁴⁷ PGS, § 72 lg 2.

¹⁴⁸ Haridus- ja teadusministri 01.09.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“.

¹⁴⁹ Haridus- ja teadusministri 01.09.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 8 lg 8.

¹⁵⁰ Õppenõukogu 29.08.2024. a koosoleku protokoll nr 1-6/23-24/6, õppenõukogu 26.09.2024. a koosoleku protokoll nr 1-6/24/7.

¹⁵¹ PGS, § 72 lg 2.

ÕN koosolekute protokollidest¹⁵² ei selgu, kas õppenõukogu töösse on olnud kaasatud õpilasesinduse esindaja. Direktori sõnul on õpilasesinduse liige olnud ÕN koosolekule kutsutud ja on ka osalenud nii üksi kui ka kahekesi. ÕN protokollides õpilasesinduse esindaja osalemine kinnitust ei leidnud. Juhime tähelepanu, et PGSi¹⁵³ kohaselt kaasatakse ÕNi tegevusse õpilasesinduse esindaja, et arvestada õpilaste arvamusega ning tagada kooli laiapõhjaline ja demokraatlik juhtimine.

8.4. Ettepanekud direktorile

Tagada, et õppenõukogu on otsustusvõimeline ning sellest võtab osa vähemalt kaks kolmandikku liikmetest, lähtudes haridus- ja teadusministri 01.09.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 5 lõikest 1. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.02.2025.

Lisada kõikide õppenõukogus arutlusel olnud dokumentide eelnõud protokollidele, et oleks jälgitav, milline dokumendi versioon on arutelul olnud.

Võimaldada vajadusel õpilasesinduse esindaja osalemine õppenõukogu koosolekutel, et tagada õpilasesinduse kaasatus õppenõukogu tegevuses.

Tagada õpetajate ja tugispetsialistide osalemine kõikides õppenõukogudes, et tagada nõutava kvoorumi kohalolek.

Nimetada kooli õppenõukogu liikmeteks teised kooli töötajad, kelle osalus õppenõukogus on vajalik.

8.5. Ettekirjutus direktorile

Tagada õppenõukogu protokollide vormistamine, lähtudes haridus- ja teadusministri 01.09.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 5 lõikest 8. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.02.2025.

¹⁵² Õppenõukogu 29.08.2024. a koosoleku protokoll nr 1-6/23-24/6, õppenõukogu 26.09.2024. a koosoleku protokoll nr 1-6/24/7.

¹⁵³ PGS, § 72 lg 2.